

Nieuws

Kerstgroet

TEDx Amsterdam Award gewonnen door Winddrinker-project.

BiD Challenge

Ook in de prijzen

De BBC World Challenge Award 2010

Projecten

Afronding projecten

Aqua for All met Millennium Akkoord goed uit de verf

Geofysica

Reisverslag Nairobi

Bureauzaken

Subsidies verworven door Aqua for All

Nieuws

Kerstgroet

Hoe zullen we ons 2010 herinneren? Natuurlijk als rampjaar voor Haiti. Nu, bijna een jaar na dato, gebeurt wat werd gevreesd. Cholera, geweld, opstand, we hebben erop zitten wachten, stonden erbij, keken ernaar? Of was het de vorming van de gedoogregering onder sub-leiding van Geert Wilders die ons OS wereldje beroerde? "Beleid Koenders verder uitgewerkt" schreef ik in een van de discussiestukken en commentaren. De aangekondigde inkrimping, de afgedwongen samenwerking en alliantievorming, de focus op water en voedselzekerheid, de invulling van het WRR rapport, het mag geen verrassing zijn. Voor Aqua for All waren de druiven zuur: wij als de alliantiebouwer pur sang, met een PPP-trackrecord waar de waterwereld trots op is, werden afgewezen op een bureaucratische interpretatie van één criterium. Het kan verkeren. Toch heeft zelfs dat besluit ons ook veel goeds gebracht. We hebben al vroeg dit jaar de bakens verzet en dan blijken tal van andere mogelijkheden. Spannend, boeiend, maar de moeite waard. Want ons doel is onveranderd: water&sanitatie voor de allerarmsten. Die opdracht geeft vleugels, veerkracht en inspiratie, hoe toepasselijk, nu met kerst.

In 2010 hebben we ook afscheid genomen van Rinus Onland, een vriend, een bevlogen iemand, een warm en kleurrijk persoon. Het zal nooit meer hetzelfde zijn.

In ons eigen team zijn alle etentjes die we hadden afscheidetentjes geworden. Het vertrek van Elise, Mark en Agnes heeft ons team flink geraakt, hoezeer ook ieder afscheid begrijpelijk was. Ook dan ervaar je hoe belangrijk het is om passie te delen, elkaar te helpen, elkaar alle goeds toe te wensen.

Ook zeer toepasselijke gedachten, zo met kerst.

Het hele team van Aqua for All wenst haar collegae, haar partners, haar vrienden en relaties, haar trouwe nieuwsbrieflezers een zeer fijne kerst, fijne feestdagen en een gelukkig Nieuwjaar.

Namens het team
Sjef Ernes

TEDx Amsterdam Award gewonnen door Winddrinker-project.

Met behulp van windenergie schoon drinkwater maken van zout water. Met de Winddrinker kan in veel waterarme kustgebieden van ontwikkelingslanden een oplossing voor drinkwaterproblematiek geboden worden. Deze combinatie van windmolen en ontziltingspomp won op 30 november jl. de TEDxAward. De Winddrinker is op de TU Delft ontworpen en in samenwerking met Hatenboer Water ontwikkeld tot een commercieel product. Hivos, Aqua for All en Students for Sustainability steunen het project.

Deze prestigieuze prijs van het TEDx evenement was bedoeld voor het project dat het meest "Worth Doing" is. Na een geweldige finale waarin Carla Generaal een voortreffelijke pitch van 2 minuten gaf voor het voltallige TED publiek, werd het project gekozen tot publiekswinnaar! <http://www.tedxamsterdam.com/2010/tedxaward-auction-going-going-gone/>

Een fantastische opsteker voor het project! Lees meer op de website van Akvo <http://www.akvo.org/rsr/project/187/>

Het Winddrinker business plan heeft de laatste tijd een aantal keren het nieuws gehaald, als:
- een van de 6 finalisten van de ingezonden 66 business plan van BID Network (Ondernemen Zonder Grenzen)

<http://www.bidnetwork.org/page/155907/en>

- een 1 van 3 finalisten van TEDxAmsterdam op 30 november

2010 <http://www.tedxamsterdam.com/program/tedxamsterdam-award/nominees/>

- en als deelnemer aan de wedstrijd Newventure. Op die wedstrijd was ook duidelijk hoe interessant het Winddrinker idee is. <http://newventure.nl/nl>

BiD Challenge

Naast de finaleplaats van Nazara viel nog een door Aqua for All gesteund project in de prijzen. Het touwpompenproject van Ideas at Work in Cambodja won de Rabobank prijs voor het idee met de grootste sociale impact. In 2006/7 werd laW onder andere door Aqua for All gesteund bij de introductie van de touwpomp in Cambodja. Inmiddels draaien er 2.800 in het land, waarbij de gebruikers de pompen bij defecten snel weer aan de praat krijgen. Inderdaad een prijs waardig.

Ook in de prijzen

Vier studenten van Fontys-Eindhoven hebben van de Alumni vereniging Scientia Naturae de Award voor 2^e jaars gekregen voor hun artikel over het Ceramic Pot Filters onderzoek. Ze willen de prijs graag investeren via Aqua for All. Sven Dirks, Barry Mikes, Remco Raes en Berry Veltman: proficiat.

De BBC World Challenge Award 2010

is gewonnen door de Filipijnse NGO AIDFI voor hun promotie project van verbeterde rampompen. AIDFI wordt geleid door de Nederlander Auke Idzenga. Aqua for All heeft in 2008 een rampompproject van hen gesteund, samen met Adessium. Ram pompen gebruiken vallend water als aandrijvende kracht. Dit jaar steunt Aqua for All de introductie van dezelfde pomptechnologie door Auke Idzenga in Colombia. Het project is nog op zoek naar de laatste financiering van € 1.326 (<http://www.akvo.org/rsr/project/75/>). De prijs meer dan waard!

	
Projecten	

Afronding projecten

DGIS heeft onlangs besloten om Aqua for All wat meer tijd te geven om het Millennium Akkoord 61 af te ronden en te rapporteren. Dat betekent, dat alle contracten die Aqua for All na 1 september 2009 heeft gesloten (L09002 – L10027 en S08048 – S10025) een maand extra krijgen en hun eindrapportage nu voor 1 mei 2011 moeten indienen, inclusief een verslag van de resultaten en een laatste betaalverzoek.

Voor oudere contracten (van voor september 2009) geldt nog steeds de uiterste rapportage termijn van 1 maart 2011, tenzij anders geregeld. Het moge inmiddels duidelijk zijn dat te late rapportage financiële consequenties zal hebben. Wij realiseren ons terdege dat werken in

ontwikkelingslanden soms forse vertragingen geeft, maar de subsidieregeling geeft ons hierin helaas weinig ruimte.

Aqua for All moet naar DGIS (terecht) aantonen dat de gerealiseerde voorzieningen duurzaam worden gebruikt. In de algemene voorwaarden van de financieringscontracten wordt gesteld dat contractpartijen alles in het werk zullen stellen om die duurzaamheid te garanderen.

Daarom zullen in 2011 en in 2012 nog een aantal projecten verblijd worden met een veldbezoek (field assessments). Ook zullen een flink aantal organisaties worden benaderd om aan te geven hoeveel mensen er anno 2011/2012 nog steeds gebruik maken van de aangelegde voorzieningen. We rekenen daarbij op ieders medewerking en hopen dat die informatie ook door de organisaties zelf wordt bijgehouden.

Aqua for All met Millennium Akkoord goed uit de verf

Onlangs werd duidelijk dat Aqua for All zich positief onderscheidt bij het nastreven van de millenniumdoelen. Niet alleen werd Aqua for All bij een externe evaluatie positief geëvalueerd. Bij een tussenevaluatie van de Millennium Akkoorden (van Schokland) kwam Aqua for All ook als één van de besten uit de bus. Het oordeel is, dat Aqua for All efficiënt werkt, concrete resultaten boekt, kwaliteit borgt en daarin de samenwerking tussen verschillende partijen bevordert.

Het op 29 september 2009 tussen de Minister van Ontwikkelingssamenwerking en Aqua for All gesloten 'Millenniumakkoord 61' is al bijna uitgevoerd, waarbij de gestelde doelen praktisch volledig worden gehaald. (voor het volledige persbericht klikt u [hier](#)).

Dit succes is de verdienste van veel partijen, waarbij Aqua for All vooral faciliterend en initiërend optreedt. Met TMF en dit MA61 akkoord als hefboom is 28 miljoen Euro beschikbaar gekomen waarmee meer dan 2,6 miljoen mensen zijn ondersteund met nieuwe toegang tot drinkwater of veilige sanitatie.

Geofysica

In veel projectvoorstellen voor geboorde putten loopt Aqua for All aan tegen 'dubieuze' geofysische vooronderzoeken. Daarin wordt vaak zonder uitleg gesprongen naar conclusies, die zelfs strijdig lijken met de metingen. De schoorsteen moet branden en de conclusie dat er grote risico's zijn, wordt vermeden. Helaas heeft Aqua for All al enkele projectaanvragen moeten afwijzen vanwege ondeugdelijke onderzoeksrapporten.

In februari 2010 heeft Dick Bouman dit probleem aangekaart bij de geofysische afdeling van de Pangani Basin Office in NO Tanzania. In vervolg daarop heeft Harry Rolf (PWN) onlangs een 1-daagse workshop gegeven aan 8 grondwater technici in Moshi. Een bijzonder nuttige onderneming, die veel enthousiasme en betrokkenheid opriep. Dick Bouman schreef een korte handleiding voor professionals over de manier waarop voorstudies zouden kunnen worden gedaan en hoe dit in een contract/Terms of Reference kan worden vastgelegd. Dit document kan bij Aqua for All worden opgevraagd.

Reisverslag Nairobi

N.a.v. vruchtbare gesprekken tijdens de Stockholm World Water Week in september jl hebben Elbrich Spijksma en Sjef Ernes een bliksembezoek gebracht aan Nairobi en Mombassa in Kenia.

Centraal stond de workshop met UNEP GPA en die was een schot in de roos, met veel participanten inclusief Graham Alabaster van UN Habitat. Het vijfjarige programma WIOLAB 1 rondom demonstratieprojecten gericht op innovatief afvalwatermanagement krijgt een vervolg. Met interesse vanuit China, via de Chinese Tshonghi university Shang Hai, die een liaison heeft met UNEP (lijkt op UNESCO-IHE constructie).

Alvorens nieuwe demo's te selecteren is het idee aangeslagen (geopperd door Aqua for All) om eerst een "research" te doen naar diverse demo's rondom wastewatermanagement en innovaties. Interessante aandachtspunten zijn en blijven vooral de vragen: welk obstakel heeft opschaling verhinderd, welke oplossing is toegepast voor welk probleem, welke waren cruciale succesfactoren zoals korte doorlooptijd, multistakeholdersapproach, ownership, small versus large scale, ..enz. Overall doel is het terugdringen van ongezuiverde lozing van afvalwater in de drukbevolkte kuststreken op kwetsbare marine ecosystemen. Maar dit afvalwatermanagement zal gecombineerd moeten worden met economische drivers uit: waterschaarste voor landbouw (irrigatie met afvalwater), nutriënten voor urbane landbouwbehoefte (zeg maar Safi Sana etc), deelstroombehandeling zo dicht mogelijk bij de bron rondom nieuwe technologieën en energie uit afvalwater.

Zowel UN-Habitat als UNEP zelf hadden een goede pers over Aqua for All.

Financiering wordt gerealiseerd in een slimme constructie met het hefboom principe met inbreng lokaal, Habitat en UNEP zelf, de Chinezen en .... Nederlandse partijen?. Verrassend was de 'eye opener' richting landbouw. FAO en aan hen gelieerde instellingen hebben geen/nauwelijks connecties met UNEP vica versa. In die zin heeft Nederland echt een niche nu water&voedselzekerheid aan elkaar wordt gekoppeld in PPP's. Het WRR rapport en de beleidsvisie van Knapen cs sluiten dus mooi aan.

Ook hebben we onze aanwezigheid benut om enkele collegae te bezoeken, die zich allemaal bezig houden met stedelijke sanitatie in sloppenwijken. Gesprekken met AMREF, PLAN International, Solid House Foundation, Umande Trust, Community Cleaning Service en (weer) UNEP laten een mooi palet zien van waardevolle pilots, herkenbare "lessons learned" en een gezamenlijke barrière, die oproept tot krachtenbundeling: ontwikkeling van de urbane kleinschalige en grootschalige landbouw om de human excreta op grotere schaal te gaan gebruiken. De Safi Sana experimenten in Accra-Ghana rondom verschillende vormen van verwerking (droog, nat, mixed, urine, zwartwater, slib, blending met keukenafval enz enz) bieden aantrekkelijke synergiemogelijkheden. De relatie UNEP-FAO kan een doorbraak geven. En de kunstmest community komt in beweging dankzij een ontluikend besef van fosfaatschaarste en voedselschaarste/landbouw-mest tekort.

Het recent opgezette nutriëntenplatform met oa WASTE, NWP, WUR, ThermPhos, Grontmij en SNB komt precies op tijd.

Wordt vervolgd.

Meer weten: bel Elbrich Spijksma (070-3519728), zij is de portefeuillehouder bij Aqua for All voor dit ontwikkelspoor rondom "nieuwe sanitatie en afvalwatermanagement."

Bureauzaken	

Subsidies verworven door Aqua for All

Soms zit het mee, soms zit het tegen.

Op de valreep van 2010 had Aqua for All goed nieuws. Sowieso omdat het bestuur het ambitieuze businessplan 2011-2012 heeft goedgekeurd. Het zij gezegd: het is ambitieus maar daarmee ook beloftevol en zeer de moeite waard als het lukt. En het sluit perfect aan op de koers die Nederland wil varen. Maar ook bij andere grotere donoren in binnen –en buitenland. Met de titel "the next step forward" zet A4A haar rol als hefboom en matchmaker voort op de drie innovatiesporen nieuwe sanitatie, 3R en business development tbv de Base of the Pyramid.

En toen was er ineens de toekenning van 3 Partners voor Water subsidies. Eerst voor ons programma dat we uitvoeren met 4 Nederlandse waterbedrijven en Norit binnen een grootschalig marketing onderzoek naar "safe water for the BoP", samen met Franse bedrijven (Suez, Veolia, Finagestion, Proparco), met een groot Engelse fonds en met het recent gestarte BoP Innovation Centre in Utrecht.

En kort daarna een toekenning voor het Safi Sana onderzoeksprogramma rondom verwerking van producten uit toiletten in sloppenwijken voor landbouwtoepassing met kansen voor Nederlandse technologie en investeerders.

En de toekenning van een onderzoeksbudget naar groundwater-aquifer recharge in kustgebieden in oa Bangladesh en Mozambique, samen met het 3R collectief (Acacia, MetaMeta, Rain en IGRAC)

Soms zit het tegen, soms zit het mee. De spin off zal ongetwijfeld een forse impuls geven aan kansen voor water & sanitatie voor de allerarmsten, naast ontwikkelingsmogelijkheden voor lokale ondernemers en Nederlandse partners.

Meer weten: bel met Dick Bouman (portefeuillehouder 3R), Elbrich Spijksma en Aart van den Beukel (portefeuillehouder nieuwe sanitatie resp directeur Safi Sana) of Sjef Ernes (portefeuillehouder Business development water & Sanitatie voor de BoP)

Afscheidswoord Agnes Delvaux.

Met veel enthousiasme heb ik de afgelopen anderhalf jaar de PR en Communicatie van Aqua for All vormgegeven. Sinds april heb ik daarbij ook de coördinatie van Wandelen voor Water met veel plezier gedaan. De combinatie van deze twee uitdagende taken in één parttime baan bleek te veel. Mijn contract, dat eind december afloopt, gaan we dan ook niet verlengen. Aqua for All gaat op zoek naar een nieuwe invulling van deze taken, passend bij de uitdagingen waar Aqua for All in 2011 voor staat. Dank voor de fijne samenwerking!
Agnes Delvaux

	Aqua for All Koningskade 40 2596 AA Den Haag Postbus 93218 2509 AE Den Haag Tel: 070-3519725 Email: info@aquaforall.nl Website: www.aquaforall.nl

Wilt u zich aan- of afmelden voor deze nieuwsbrief? info@aquaforall.nl